

VREME

Klub dobrih poslovnih ideja

USPEHA!

REDOVNI PODLISTAK NEDELJNIKA "VREME", IZLAZI SVAKOG PRVOG ČETVRTKA U MESECU

ROLF JENSEN

Srpski lideri da potpišu ugovor sa budućnošću

WMF 2013

U središtu novih komunikacija

SRĐAN LAZOVIĆ, BAT

950.000.000 €
za budžet Srbije

Intervju: Srđan Lazović, direktor za korporativne i regulatorne poslove za CEFTA region i Bugarsku u BRITISH AMERICAN TOBACCO South-East Europe d.o.o.

Za deset godina uplatili smo 950 miliona evra u srpski budžet

“Iako postoje brojne predrasude i zablude, Srbija je, zapravo, u najvećem delu regulative koja se tiče duvanske industrije već usaglašena sa aktuelnim pravnim okvirom Unije. U nekim oblastima, kao što je oglašavanje duvanskih proizvoda, ovde je regulativa čak i stroža nego što je to praksa u mnogim zemljama članicama EU”

Početkom oktobra se navršava deset godina od privatizacije Duvanske industrije Vranje od strane kompanije British American Tobacco (BAT). BAT je najrasprostranjenija duvanska grupacija na svetu, koja posluje u više od 180 zemalja. Kompanija zapošljava više od 56.000 ljudi i poseduje 44 fabrike cigareta u 39 zemalja. U toku prošle godine, BAT je na globalnom nivou prodao skoro 700 milijardi cigareta i uplatio preko 32 milijarde funti u budžete zemalja u kojima posluje. Kompanija je prisutna u Srbiji 17 godina, s tim što je 2003. privatizovala Duvansku industriju Vranje čime je postala, i do danas ostala, vodeći britanski investitor u Srbiji.

U periodu obeležavanja jubileja, o iskustvima u poslednjoj deceniji, poslovnom ambijentu i budućim planovima u Srbiji, razgovarali smo sa Srđanom Lazovićem, direktorom za korporativne i regulatorne poslove za CEFTA region i Bugarsku kompanije British American Tobacco South-East Europe d.o.o.

“VREME”: BAT ove nedelje obeležava važan jubilej – deset godina od kupovine Duvanske industrije Vranje. Kakva su vaša dosadašnja iskustva na srpskom tržištu?

SRĐAN LAZOVIĆ: Počeli smo kao predstavništvo 1996. godine, a prekretnicu je označila upravo privatizacija Duvanske industrije Vranje, 2003. godine. Time je kompanija postala jedan od najznačajnijih stranih investitora a ujedno i najveći

britanski investitor u zemlji. Srpsko tržište zauzima veoma značajnu poziciju u našim poslovnim operacijama u Jugoistočnoj Evropi, zbog čega smo se i odlučili za ovu akviziciju. Dosadašnja iskustva u Srbiji su pomešana. Još uvek ne ostvarujemo željene finansijske rezultate zbog velikog broja, uglavnom eksternih faktora na koje ne možemo da utičemo, ili možemo samo delimično. Poslednji primer u tom smislu jeste eksplozija nelegalne prodaje reznog duvana zbog koje su na gubitku i država i industrija. Sa druge strane, postoje i elementi kojima smo zadovoljni, na primer činjenicom da talentovani ljudi iz Srbije predstavljaju neprocenljiv resurs za celu BAT grupaciju. U poslednjih deset godina, više od 30 mojih kolega je otišlo da radi u BAT-ovim filijalama u inostranstvu – od Azerbejdžana, preko Češke, Nemačke do centrale u Londonu. Primera radi, danas u našoj centrali u Londonu radi šestoro Srba na veoma odgovornim poslovima za kompaniju globalno. To je najbolji pokazatelj da srpski menadžeri mogu da budu i te kako uspešni i u poređenju sa kolegama iz preko 180 drugih zemalja u kojima poslujemo. To su stvari na koje smo zaista ponosni.

Koliko je BAT doprineo ekonomiji Srbije u poslednjoj deceniji?

BAT je bio jedan od pionira stranih investicija u Srbiji. Od privatizacije fabrike pre deset godina, direktno smo investirali u Srbiju preko 200 miliona evra, od čega je

115 miliona evra uloženo u kupovinu i modernizaciju fabrike u Vranju. Zahvaljujući ovim investicijama, danas se u Vranju proizvode vodeći globalni brendovi kompanije kao što su Kent, Lucky Strike, Pall Mall i Viceroy. Verujem da je za srpsku ekonomiju i finansije mnogo važnija činjenica da smo, sve ove godine, jedan od najvećih poreskih obveznika u Srbiji. U poslednjoj deceniji uplatili smo 950 miliona evra u srpski budžet, prvenstveno kroz akcize i druge poreze. Dakle, godišnje uplatimo u proseku stotinak miliona evra u budžet Srbije.

Kako BAT doprinosi unapređenju poslovne klime?

BAT je jedan od osnivača i član Upravnog odbora Saveta stranih investitora (FIC), vodeće međunarodne poslovne asocijacije u Srbiji. Kroz aktivnosti u Savetu, kompanija se trudi da unapredi poslovnu klimu u zemlji kako bi se na taj način privukli novi strani investitori. Naš najznačajniji formalni doprinos jeste tzv. Bela knjiga, koju objavujemo svake godine i koja sadrži konkretne preporuke upućene Vladi radi unapređenja poslovne klime u Srbiji. Uvek ističemo da su, za dalja ulaganja stranih investitora u Srbiji, predvidivost regulatornog okruženja i politička i makroekonomska stabilnost zemlje od ključne važnosti. Kao kompanija, BAT se uvek trudio da bude ambasador Srbije i da je promovirao kao atraktivnu investicionu destinaciju na svim inostranim forumima na koje smo bili pozvani da prenesemo svoja

BRITISH AMERICAN
TOBACCO

FOTO: BAT

Portret

Srđan Lazović bio je jedan od studenata generacije na Ekonomskom fakultetu u Beogradu a potvrda za to su i brojne domaće i međunarodne nagrade. Njemu najdraža je Svetosavska nagrada Vlade Republike Srbije. Profesionalnu karijeru je započeo upravo u Vladi Republike Srbije, prvo u Ministarstvu za ekonomske odnose sa inostranstvom, a kada je formirana i u Kancelariji za pridruživanje Evropskoj uniji, gde je bio zadužen za ekonomski deo procesa približavanja Uniji. Procesom evropskih integracija u Srbiji bavio se još od 2002. godine i jedan je od pionira procesa evropskih integracija u Srbiji.

Od 2005. godine radi u kompaniji British American Tobacco. U januaru 2008. postavljen je na mesto direktora za korporativne i regulatorne poslove BAT-a na nivou Jugoistočne Evrope i član je UO kompanije. Važi za osobu sa dobrim poslovnim i političkim kontaktima, na prostorima bivše Jugoslavije i u Briselu i Londonu. Istovremeno je i potpredsednik UO Saveta stranih investitora, član UO KK Crvena zvezda i član UO Srpske asocijacije menadžera. Član je i srpskog ogranka Međunarodne marketinške asocijacije, Foruma poslovnih lidera i srpskog Udruženja za odnose sa javnošću. Dobitnik je i nagrade Kluba privrednih novinara i Privredne komore Srbije za najboljeg mladog menadžera u Srbiji za 2009. godinu. Oženjen je i ima dva sina, Luku i Filipa.

krucijalne važnosti. Stoga upravo na tom polju očekujemo dalji progres od strane Vlade Srbije. To podrazumeva početak pregovora sa EU, nastavak strukturnih reformi, transparentnost ukupnog poslovnog ambijenta, suzbijanje sive ekonomije, dalje eliminisanje nepotrebne birokratije na svim nivoima, nastavak borbe protiv korupcije. Svesni smo da je to lako reći ali veoma teško sprovesti u praksi. Pa ipak, svaki potez rekonstruisane Vlade u narednom periodu koji bude išao u ovom smeru imaće našu apsolutnu podršku i biće dodatni korak koji će predstaviti Srbiju kao atraktivnu investicionu destinaciju.

iskustva iz Srbije i sa tom praksom ćemo, zasigurno, nastaviti i u budućnosti.

Šta za BAT kao stranog investitora znači očekivani početak pregovora o punopravnom članstvu Srbije u EU? Kako će usaglašavanje regulative sa pravilima EU uticati na duvansku industriju u Srbiji?

Početak formalnih pregovora o članstvu u EU značiće dalju sigurnost i stabilnost za svakog investitora, bilo stranog ili domaćeg. Približavanje Uniji će svakako biti i dodatni signal potencijalnim investitorima da je Srbija zemlja sa, za njih, poznatim i transparentnim pravilima igre. Kao kompanija, pozdravljamo svaki korak koji Srbija čini na putu ka formalnom članstvu u EU. Iako postoje brojne predrasude i zablude, Srbija je, zapravo, u najvećem delu regulative koja se tiče duvanske industrije već usaglašena sa aktuelnim pravnim okvirom Unije. U nekim oblastima, kao što je oglašavanje duvanskih proizvoda, ovde je regulativa čak i stroža nego što je to praksa u mnogim zemljama članicama EU. I u oblasti akciza smo usklađeni sa EU u pogledu mešovitog akciznog sistema koji EU definiše, kao i po pitanju metodologije obračuna minimalne akcize. Međutim, dalje usaglašavanje neophodno je po pitanju iznosa same minimalne akcize koja je u Srbiji, još uvek, daleko od minimalnih zahteva Unije. Novi Zakon o akcizama, koji je stupio na snagu početkom ove godine, upravo je taj korak ka daljoj, postepenoj harmonizaciji sa EU i u ovoj oblasti.

BAT ulaže znatna sredstva u projekte korporativne društvene odgovornosti i za pomoć lokalnoj zajednici. Možete li navesti neke od najznačajnijih?

BAT je jedan od začetnika koncepta korporativno-društvenog poslovanja (CSR) u Srbiji. Zajedno sa još nekoliko društveno odgovornih kompanija, BAT je pre šest godina osnovao Forum poslovnih lidera, vodeću CSR organizaciju u zemlji. Kao jasan dokaz naših CSR napora u Srbiji u prošlosti, BAT je dobio mnoge nagrade, i na nacionalnom i na lokalnom nivou. BAT je u CSR projekte uložio više od miliona evra u poslednjoj deceniji u Srbiji. Realizovali smo više od stotinu projekata do sada u ovoj oblasti, počev od tradicionalnog izbora za najboljeg malog preduzetnika Pčinjskog okruga, preko kampanja prevencije maloletničkog pušenja, brojnih projekata u oblasti obrazovanja, kulture, donacije dva stana vrednosti 80.000 evra socijalno najugroženijim porodicama nakon zemljotresa u Kraljevu... I u budućnosti, u skladu sa svojim mogućnostima, nastavimo da ulažemo u zajednicu u kojoj živimo i radimo.

Vi lično ste i potpredsednik Saveta stranih investitora. Koja su vaša očekivanja od rekonstruisane Vlade u smislu unapređenja poslovnog ambijenta?

Za svakog investitora, predvidivost regulatornog okruženja te politička i makroekonomska stabilnost jedne zemlje su od

Srpski lideri da potpišu ugovor sa budućnošću

“U Srbiji san većine ljudi su veće plate i poslovi. U bogatim zemljama ljudi čekaju sledeći san – onaj koji ide dalje od materijalnog bogatstva. Srpski san je materijalan. Zato ljudi treba da budu ubeđeni i veruju da je moguće – da će budućnost biti bolja od sadašnjosti. To je suštinska uloga vlade upravo sada: da ponudi nadu i pokaže da privreda ide u dobrom pravcu”

Rolf Jensen, danski futurolog, pisac, predač i autor bestselera *Društvo snova*, prevedenog na deset jezika, biće jedan od glavnih govornika na dvodnevnoj Međunarodnoj konferenciji “Kvantni skok” u organizaciji Privredne komore Srbije, koja će početi kada ovaj broj “Vremena” bude na kioscima – u četvrtak 3. oktobra. “Kvantni skok” će okupiti poslovne lidere, postojeće i potencijalne investitore, preduzetnike, vodeće svetske stručnjake i zvaničnike Vlade, kako bi kroz razmenu ideja i interakciju došli do konkretnih i delotvornih rešenja za ekonomsko okruženje u Srbiji, a između ostalih učestvovali i srpski ministri finansija, privrede, energetike, poljoprivrede, prosvete, kao i guvernerka NBS.

Jensen je tvorac koncepta budućnosti prema kom je “društvo snova” sledeći stepen koji će čovečanstvo dostići nakon informatičkog društva. Po Jensenu, informatičko doba je doba nauke, racionalnog, analize i pragmatičnosti, i upravo sada je trenutak za povratak priče, naracije i emocionalnih vrednosti. “Tržište snova će lagano prevazići tržište informatički bazirane realnosti. Tržište osećanja pomeriće tržište opipljivih produkata”, kaže Jensen u *The Dream Society*. Jensen je i vlasnik “Kompanije snova” u kojoj drži poziciju zanimljivog imena – Chief Imagination Officer (CIO) – a cilj kompanije je da daje inspiracije i ideje vodećim globalnim korporacijama kako da lakše dođu do odgovora na izazove koje budućnost donosi u procesu transformacije jednog oblika društva u drugo. Jensenova pretpostavka je da će tržište, kompanije i korporacije, kao i čitavo društvo, lagano prelaziti iz racionalnih ka emocionalnim aspektima i idejama.

“VREME”: Da li sebe smatrate uspešnim? A to pitam jer mi se čini da u sadašnjem poslovnom svetu prevladaju kompanije koje uopšte nemaju tu humanu, emocionalnu stranu o kojoj govorite, već svetom vlada svet surovih brojki i hladnih informacija. Da li se osećate frustrirano zbog toga?

ROLF JENSEN: Pa, ako razmišljamo o proizvodima, kompanije sve više dopiru do naših srca. To važi za mobilne telefone i veliki deo sportske opreme. Na jednoj strani imamo brendirane proizvode, a na drugoj one koji su na sniženju. I jedni i drugi će postojati u budućnosti, ali oni koji su “okrenuti srcu” su na dobitku. Kada pogledam kompanije, da, razočaran sam i frustriran. Kao što kažete, to je hladan svet brojeva kojim vlada kazino zvani berza. Rezultat svega je činjenica da radnici postaju neangažovani – nije ih briga. Ovaj trend je veoma jak u SAD i ne bi trebalo da se nastavi.

U svojoj knjizi *The Dream Society* govorite o postinformatičkom društvu, kada dolazi do zasićenja informacijama i kada će poslove dobijati “ljudi i kompanije koji će se obraćati srcu, a ne glavi”. Možete li nešto više reći o toj ideji – odakle je potekla, koje su njene osnovne postavke i kada očekujete da postane prevladajuća?

Značenje je u trendu. Želimo da znamo da ono što radimo zadovoljava potrebu, ne samo akcionare. Ne verujemo vladi i velikim kompanijama kao nekad. Vidim kako nailazi era malih preduzetnika – zbog nove tehnologije, interneta, društvenih medija i trodimenzionalnih štampača. Počinje

u SAD a onda dolazi u Evropu. To je prilika za Srbiju – ako se odreaguje na tu mogućnost. Dugi redovi u fabričkim pogonima i dalje će postojati, ali novina će biti fabrike sa jednom ili dve osobe. Videli smo kako kompanije postaju sve veće i veće, uskoro će se ovaj trend promeniti u pravcu malih kompanija.

Ko bi trebalo da budu nosioci tog novog društva – male, porodične kompanije, firme srednje veličine, ili one najveće, multinacionalne kompanije?

Prošli smo kroz depresiju i jedna važna lekcija je ova: kompanije – posebno u finansijskom sektoru – postale su suviše velike da bi vlade mogle da ih regulišu. Zato glasači malo cene kompanije, i u skoro nijednoj zemlji Zapada ne misle najbolje o vladama. Na duge staze, vlada mora da meri “sreću” – kao što meri i BDP.

Koliko ste upoznati sa problemima srpske ekonomije? Šta ćete reći učesnicima skupa “Kvantni skok”, u četvrtak 3. oktobra?

Nisam stručnjak za srpsku ekonomiju, ja sam futurolog. Tražiću od srpskih nacionalnih lidera da potpišu savez, ugovor sa budućnošću. Da osiguraju da rast dolazi i iz novih industrija. Tradicionalne industrije će ostati, ali rast mora doći od novih industrija. Govorimo uglavnom o digitalizaciji proizvodnje. Ugovor treba da potpišu i đaci, jer su oni budućnost. To je glavna tranzicija, i upamtite, budućnost i promena su blizanci. Bez promene nema budućnosti.

Srbija, kao deo Jugoslavije, imala je tokom 50-ak godina jednu vrstu utopije kao zvaničnu ideologiju, koja se potpuno urušila sa padom Berlinskog zida; potom

je desetak godina provela u ratnom stanju, da bi od 2000. do danas imala prilike da se duboko razočara i u tržišnu ekonomiju, barem u ovdašnju, "divlju" verziju. Da li ste se susretali sa kritikama da su vaše ideje isuviše utopističke?

Političko vođstvo u mnogim privredama u razvoju širom sveta ponudilo je ovu ili onu ideologiju kao pravu politiku, ali većina stanovništva samo želi da više zarađuje. Sada je ovo mogućnost, pošto su vlade promenile smer. To se desilo u Kini i Brazilu i u mnogim drugim zemljama. To je slučaj i u Srbiji, iako je tranzicija ka tržišnoj ekonomiji teška, bilo joj je potrebno više vremena nego što sam očekivao. Možda ste u pravu kada je reč o trendovima, ali je tajming možda suviše optimističan. Ja sam bio suviše optimističan.

Takođe, mislite li da uopšte ima smisla govoriti o humanom, ljudskom biznisu

u nerazvijenim, tranzicionim zemljama, u kojima tek treba očekivati dalji rast nezaposlenosti, smanjenje potrošnje i restrukturiranje maltene celokupne prirede (barem tako kaže neoliberalna mantra)?

U srcu svake privrede su ljudi. U srpskoj i mnogim drugim privredama u tranziciji, san većine ljudi su veće plate i poslovi. U bogatim zemljama ljudi čekaju sledeći san – onaj koji ide dalje od materijalnog bogatstva. Ovaj san ne nudi vlada, ali on mora doći od svakog pojedinca – vas i mene. Srpski san je materijalan. Zato ljudi treba da budu ubeđeni i veruju da je moguće – da će budućnost biti bolja od sadašnjosti. To je suštinska uloga vlade upravo sada: da ponudi nadu i pokaže da privreda ide u dobrom pravcu. To je razlog moje sugestije: potpišite savez sa budućnošću.

MOJA DESETKA

Osiguranje u Nedelji štednje

Malo kome je prva asocijacija na štednju – osiguravajuća kuća. Ali, mešovito životno osiguranje i jeste jednim delom štednja, a kroz poseban program "Moja desetka" u kompaniji Wiener Städtische osiguranja možete dobiti i čitavih 50 odsto više nego što ste uložili.

Ulaganje u mešovito životno osiguranje "Moja desetka" isplativije je nego u bilo koji drugi proizvod: jednokratnom uplatom premije sa periodom osiguranja od deset godina, ostvaruje se profit veći od 50 odsto!

Ova vrsta osiguranja se ugovara isključivo na deset godina, mogu je ugovoriti osobe od 14 do 65 godina, a minimalan iznos jednokratne uplate je 2000 evra.

Ovo je znatno više nego kada se uplaćuje osiguranje života na klasičan način, a više je i od bilo kog drugog vida investiranja: "Moja desetka" je poklon kompanije Wiener Städtische osiguranja svojim sugrađanima povodom desetogodišnjice uspešnog poslovanja u Srbiji.

Jednokratna uplata	Period osiguranja	Garantovana isplata
3000 evra	10 godina	4700 evra
10.000 evra	10 godina	15.553 evra

Ovi iznosi isplaćuju se osiguraniku u slučaju doživljenja. S obzirom da je reč o mešovitom osiguranju života, vlasnik polise ima osiguravajuće pokriće i u slučaju smrti, a tada je iznos isti kao kod klasičnog osiguranja života sa jednokratnom premijom osiguranja.

U Nedelji štednje, svratite u Wiener Städtische osiguranje: povodom 10 godina poslovanja naše kompanije u Srbiji, pripremili smo vam jedinstvenu mogućnost – da dobijete 50 odsto više nego što ste uložili!

190 GODINA TRADICIJE.

MERCEDES-BENZ

Nova S-Klasa

Kompanija Mercedes-Benz Srbija i Crna Gora je prvi put u Srbiji, u elitnom prostoru Jugoslovenskog dramskog pozorišta, predstavila "najbolji automobil na svetu" – novu S-Klasu. Lider tehnoloških inovacija u svetskom automobilizmu zasenio je goste kako automobilom koji je došao "pravo iz budućnosti" tako i ekskluzivnom premijerom koja je umetničkom notom pratila visok nivo luksuza i estetike. Gosti su se uverili da je sa svoja tri razvojna prioriteta "Intelligent Drive", "Efficient Technology" i "Essence of Luxury" nova S-Klasa pomerila granice tehnologije na mnogim poljima. Nova S-Klasa poseduje najnaprednije sisteme koji registruju blizinu pešaka, rupe i izbočine na putu, prepoznaju boju svetala na semaforu, automatski podešavaju maksimalan nivo komfora za svakog vozača... Premijeri nove S-Klase su, između ostalih, prisustvovali i nemački ambasador Heinz Wilhelm, prestolonaslednik princ Aleksandar Karađorđević i princeza Katarina i vice-konzul Ambasade Švajcarske g. Michael Ostojic.

BAT

Godišnjica uspešne privatizacije

Kompanija British American Tobacco (BAT) obeležila je 10 godina od uspešne privatizacije Duvanske industrije Vranje na svečanoj proslavi u svojoj fabrici u Vranju (vidi intervju sa Srđanom Lazovićem u ovom broju "Vremena uspeha"). Na svečanoj ceremoniji predsednik Vlade Ivica Dačić je istakao: "Srbija je pouzdana i sigurna destinacija za investitore, a jedan od najboljih primera za to je i uspešna privatizacija Duvanske industrije Vranje pre deset godina. Sve aktivnosti Vlade Republike Srbije

u narednom periodu biće usmerene na to da obezbedimo što više direktnih investicija, a kompanija British American Tobacco sigurno nam može pomoći u tome da predstavimo Srbiju kao atraktivnu investicionu destinaciju. Kao ozbiljan partner Vlade Srbije u protekloj deceniji, BAT predstavlja motor razvoja privrede ne samo juga Srbije već i cele zemlje. Nadam se da će i druge vodeće svetske kompanije u drugim industrijama slediti primer British American Tobaccoa."

"Tržište Srbije je oduvek zauzimalo veoma važno mesto u okviru naših poslovnih operacija u Jugoistočnoj Evropi i upravo je to bio glavni razlog za kupovinu fabrike u Vranju pre deset godina", rekao je Tanos Trimis, generalni direktor BAT-a za Srbiju, Crnu Goru i Bugarsku, i dodao: "BAT ima dugoročne planove u Srbiji. Mi smo okrenuti budućnosti i očekujemo da će fabrika u Vranju jednog dana biti proizvodni centar ne samo za CEFTA region već i za mnoge zemlje Evropske unije."

ATLANTIC GRUPA

Nova fabrika

Atlantic Grupa je potpisivanjem predugovora u Industrijskom parku Nova Gradiška započela ulaganje u novu fabriku za proizvodnju energetskih pločica iz asortimana sportske i aktivne ishrane. Reč je o projektu ukupne vrednosti od 16,1 milion evra koji će u prvoj godini proizvodnje otvoriti 50, a uz planirani rast poslovanja 160 novih radnih mesta. Nakon potrebnih priprema, početak gradnje fabrike planira se za april 2014. godine, a prvi proizvodi s novih linija na tržištu očekuju se u prvom kvartalu 2015.

"S velikim zadovoljstvom ulazimo u ovaj projekat, pre svega zbog toga što stvaramo novu vrednost na najdirektniji način – izgradnjom, proizvodnjom, zapošljavanjem, što će na kraju rezultirati izvozom vlastitih proizvoda visokog kvaliteta na svetsko, primarno evropsko tržište", izjavio je Emil Tedeschi, predsednik Uprave Atlantic Grupe.

DOW JONES INDEX

Lideri u održivosti

Sredinom septembra Dow Jones je objavio godišnju rang-listu korporativnih lidera koji posluju u skladu sa principima održivog razvoja. Indeks održivosti DJSI postao je glavna referenca za priznavanje svetskih lidera u oblasti korporativne održivosti. Dva indeksa Dau Džons ocenjuju 2500 najvećih svetskih kompanija (u pogledu tržišne kapitalizacije) na osnovu analize njihovog ekonomskog, ekološkog i društvenog učinka. Nakon procene niza opštih i specifičnih parametara, samo prvih 10 odsto kompanija bivaju uvrštene.

Na polju telekomunikacija Telenor Grupa se nalazi među vodećim svetskim liderima – Telenor se 12 godina zaredom nalazi na ovoj listi, a ove godine Grupa je imala 90 poena (od mogućih 100), čime je popravila rezultat za sedam poena u odnosu na prethodnu godinu. Takođe, u ovogodišnjem izveštaju "Global 500 Climate Change Report" organizacije Carbon Disclosure Project Telenor Grupa nalazi se na trećem mestu u odnosu na desetu poziciju prošle godine. Prvi put ove godine Telenor Grupa uvrštena je i među lidere prema učinku na polju klimatskih promena. Ovo rangiranje ističe značaj kompanija koje su se našle na listi FTSE Global Equity Index Series (Global 500), a koje su potvrdile posvećenost očuvanju životne sredine, saopšteno je iz Telenora. Takođe, kompanija Coca-Cola HBC AG (Coca-Cola HBC), jedna od najvećih svetskih punionica proizvoda kompanije Coca-Cola, šesti put zaredom je uvrštena u Indeks održivosti Dau Džons. Kompanija je na prvom mestu u Evropi i drugom na svetu po održivosti među proizvođačima napitaka. Ukupan rezultat kompanije Coca-Cola Hellenic za ovu godinu iznosi 81 odsto, što je dva poena više u odnosu na prošlu godinu.

U Indeksu održivosti Dau Džons za Evropu, Coca-Cola HBC ostvarila je najbolje rezultate u sektoru napitaka na osnovu ekološke politike/sistema upravljanja (100 odsto), društvenog izveštavanja (86 odsto) i upravljanja lancem nabavke (83 odsto).

SAMSUNG

Noviteti na CE&HA sajmu

Kompanija Samsung Electronics treći put zaredom učestvovala je na Sajmu računara, potrošačke elektronike i kućnih aparata "CE&HA". U fokusu su bili pametni uređaji za domaćinstvo, novi usisivači iz serije VC3050, ali i noviteti UHD TV F9000, Galaxy Note 3 i Galaxy Gear nedavno predstavljeni na IFA sajmu u Berlinu. "Kompanija Samsung Electronics svoja istraživanja posvećuje potrošačima, kreirajući proizvode koji ljudima unapređuju život i čine ga jednostavnijim i lakšim. U potpunosti smo posvećeni željama i potrebama potrošača, te sa tim ciljem razvijamo smart koncept koji donosi veliku uštedu vremena i energije, ali i mogućnost da se istovremeno koristi

veći broj međusobno povezanih uređaja. Na CE&HA sajmu predstavljamo brojne novitete iz svih kategorija, i ponosni smo na činjenicu da ovim još jednom potvrđujemo leadersku poziciju na tržištu", rekao je Dušan Milovanović, rukovodilac odeljenja robe široke potrošnje u kompaniji Samsung Electronics.

SAINT-GOBAIN WEBER I FONDACIJA "ANA I VLADE DIVAC"

Uspešno završen projekat "Da svi pomognemo"

Zahvaljujući inicijativi zaposlenih u kompaniji Weber, fondacija "Saint-Gobain Initiative" donirala je 100.000 evra, čime su prikupljena neophodna sredstva za izgradnju četvrte zgrade i završen kompleks za socijalno stanovanje u zaštićenim uslovima u Beogradu. Projekat socijalnog stanovanja u zaštićenim uslovima, koji se sprovodi od 2010. godine, pokrenula je i realizovala Fondacija "Ana i Vlade Divac" u saradnji sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbeglice (UNHCR), Komesarijatom za izbeglice i migracije

VICTORIA GROUP

Otvorene nove operacione sale Kliničkog centra Srbije

Predstavnici kompanije Victoria Group i Urgentnog centra svečano su otvorili renovirano Odeljenje urgentne urologije Kliničkog centra Srbije. Donacijom kompanije Victoria Group, u iznosu od 200.000 evra, obezbeđena je izgradnja dve najsavremenije operacione sale, gde će se obavljati transplantacije jetre i bubrega, kao i odeljenja intenzivne nege za oporavak pacijenata nakon obavljenih zahvata. Kompletnom renoviranju ovih prostorija prethodila je još jedna donacija ove kompanije, ukupne vrednosti 50.000 evra, kojom su nabavljena dva aparata, od čega se pomoću jednog od njih, Pathfast aparata, određuju biomarkeri sepse, jednog od najčešćih uzroka smrti kod pacijenata u jedinicama intenzivne nege.

Direktor Urgentnog centra KCS dr Zlatibor Lončar zahvalio je kompaniji Victoria Group na donaciji, podsetio je da su radovi na sanaciji operacionih sala i odeljenja intenzivne nege trajali šest meseci i istakao da će sada kapacitet Odeljenja urgentne urologije biti daleko veći, što će omogućiti da se obavi i veći broj hirurških intervencija, veći broj transplantacija nego što je to bilo moguće dok je u funkciji bila samo jedna operaciona sala. Na odeljenju intenzivne nege, zahvaljujući rekonstrukciji, biće omogućen ne samo smeštaj većeg broja pacijenata nakon

operacionih zahvata već i lečenje u daleko boljim, savremenim uslovima, naglasio je dr Lončar.

"Victoria Group od svog osnivanja ulaže u društvenu zajednicu i do sada je donacijama pomogla više od 1000 pojedinaca i organizacija uz brojne akcije na nacionalnom i lokalnom nivou. Donacija Urgentnom centru KCS nastavak je ove prakse, a naša želja je zapravo bila da na ovaj način istovremeno omogućimo da se u Srbiji obavi veći broj složenih operacionih zahvata, kao što su transplantacija jetre i bubrega, i time omogućimo da se ove operacije obavljaju u našim ustanovama, da pacijenti ne odlaze u inostranstvo, da pomognemo znatno većem broju ljudi na sistemski i održiv način", rekao je Zoran Mitrović, direktor kompanije Victoria Group.

TIKVEŠ

Zlato u Nemačkoj

Tikvešovo belo teroar vino Barovo berba 2012. osvojilo je zlatnu medalju na prestižnom takmičenju Mundus Vini, koje se po 13. put održava u Nemačkoj, i na kome je najveća makedonska vinarija osvojila i jednu srebrnu medalju za vino Temjanika Special Selection iz iste berbe.

Godinama međunarodni žiri u sastavu od 250 sudija, degustatora iz 45 zemalja, bira najbolje u ponudi od 6000 vina iz najpoznatijih svetskih vinskih regiona. Ovo je treće zlato i osmo srebro za visokokvalitetna vina Tikveš na ovom prestižnom takmičenju.

Sa najnovijim nagradama, ukupan broj značajnih odličja koja su ove godine osvojila vrhunska makedonska vina iz Tikveša na prestižnim svetskim vinskim takmičenjima dostigao je 44.

Republike Srbije i Gradom Beogradom, koji je obezbedio zemljište sa kompletnom infrastrukturom za izgradnju četiri objekta. Međunarodna organizacija za migracije (IOM) sprovodi projekat, a Radio-televizija Srbije podržala je projekat u svojstvu medijskog pokrovitelja. Po završetku ovog projekta, 80 porodica biće smešteno u četiri zgrade, čime će biti omogućeno zatvaranje dva od preostala tri kolektivna centra u Beogradu. U okviru nacionalne kampanje "Da svi pomognemo!" prikupljena su i sredstva za otkup 43 seoska domaćinstva i izgradnju dve montažne kuće za izbegla i raseljena lica. Kampanjom je zbrinuto 65 porodica, odnosno 260 lica koja do sada nisu imala sopstveni krov nad glavom i živeći su u izuzetno teškim uslovima.

WIENER STÄDTISCHE OSIGURANJE

Počinje osma WSO odbojkaška liga

Ovogodišnje elitno odbojkaško takmičenje u Srbiji i u sezoni 2013/2014. zvaće se Wiener Städtische Liga, zahvaljujući sponzorskom ugovoru između kompanije Wiener Städtische osiguranje, Odbojkaškog saveza Srbije i Udruženja odbojkaških klubova prvih liga (UOKPL) koji se potpisuje osmi put zaredom.

U predstojećoj sezoni biće odigrane maksimalno 244 utakmice – po 122 u muškoj i u ženskoj konkurenciji. Nastaviće se i praksa dodele nagrada najboljem igraču i igračici meseca, kao i najboljem mladom igraču i mladoj igračici sezone, koji se biraju zajedno sa "Sportskim žurnalom".

PROCREDIT BANKA

Otvorena nova energetska efikasna ekspozitura

Nova regionalna i energetska efikasna ekspozitura ProCredit banke otvorena je 1. oktobra u Nišu. Zahvaljujući modernom načinu izgradnje, savremenim materijalima i alternativnim sistemima grejanja, hlađenja i osvetljenja, nova regionalna ekspozitura ProCredit banke u Nišu ispunjavaće

najviše svetske standarde u oblasti energetske efikasnosti, uštede energije i očuvanja životne sredine. Na taj način, nova "zelena" ekspozitura će godišnje, u odnosu na objekte iste veličine u Srbiji, trošiti čak 30 puta manje energije za zagrevanje svih prostorija, devet puta manje energije za hlađenje i 10 puta manje struje za kompletno spoljno i unutrašnje osvetljenje.

U samom objektu postavljena je savremena LED rasveta, energetska efikasna sistem grejanja i hlađenja putem toplotne pumpe i moderan ventilacioni sistem, dok se na vrhu ekspoziture nalazi zeleni krov oplemenjen cvećem, travom i drvećem, kao i solarni kolektori koji će zagrevati sanitarnu vodu.

BANCA INTESA

Mesec po mesec štednja

Banca Intesa obogatila je ponudu depozitnih proizvoda uvođenjem novog štednog modela – "Mesec po mesec štednja". U pitanju je vid oročene štednje koji uključuje redovne mesečne uplate u iznosu za koji se klijent opredeli, prema sopstvenim finansijskim mogućnostima. Štednja po modelu "Mesec po mesec štednja" omogućena je svim građanima, bez obzira da li su klijenti Banca Intesa ili neke druge banke, u dinarima i evrima. Minimalan iznos redovne mesečne uplate iznosi 2000 dinara odnosno 20 evra, a građani imaju mogućnost da u toku perioda oročenja povećaju visinu ugovorenog mesečnog depozita. Planiranje štednje u određenom vremenskom periodu daje mogućnost klijentu da uštedi tačnu sumu novca koju želi da iskoristi za neku dugoročniju namenu. Pri otvaranju štednog računa "Mesec po mesec štednja" klijent se opredeljuje za iznos koji može da izdvoji od redovnih mesečnih primanja a dosadašnje iskustvo pokazuje da građani najlakše štede ukoliko odmah po prijemu zarade ili penzije odvoje sredstva za ovu namenu. Ukoliko korisnik ovog štednog proizvoda iz bilo kog razloga ne uspe da deponuje sve planirane uloge, Banca Intesa će isplatiti ugovorenu dobit od kamate u slučaju da su u jednoj godini propuštene najviše dve uplate.

U središtu novih komunikacija

Od 19. do 22. septembra u Rovinju je po šesti put održan Weekend Media Festival. U četiri stare, adaptirane fabričke hale Tvornice duhana Rovinj tako je ponovo okupljen veliki broj – oko četiri hiljade, prema rečima organizatora – učesnika i posetilaca, među njima mnoga poznata lica iz sveta biznisa, kulture, politike i zabave

PANEL REGIONALNI BENELUKS

FOTO: R. Marković

Iako Weekend Media Festival važi za najveće regionalno okupljanje industrije komunikacija, ove godine fokus je malo pomeren ka svetu biznisa, pa su među najposećenijim panelima bili, između ostalog, "Financijska industrija u novom tehnološkom okruženju" i "Regionalni Benelux", uz učesnike poznatih (čitaj: velikih) igrača iz sveta hrvatske finansijske industrije i regionalnih poslovnih ljudi.

Predsednici uprave Croatia osiguranja Krešimir Starčević, uprave Zagrebačke banke Franjo Luković, Raiffeisen banke Zdenko Adrović i Tonči Korunić, suvlasnik InterCapitala, saglasili su se da banke, u ovom novom dobu velikih tehnoloških promena, moraju da nađu nov poslovni model – model poslovanja koji bi mogao da pomiri dve suprotstavljene tendencije: fantastičnu brzinu kojom tehnologije menjaju svakodnevni život građana sa urođenom oprežnošću i konzervativnošću banaka i finansijskih ustanova uopšte. "Današnje banke prvo smišljaju proizvode, a tek onda za njih traže klijente, dok bi banke budućnosti trebale na temelju baza podataka o klijentima smišljati posebne proizvode za postojeće, individualne klijente", rekao je predsednik uprave Zagrebačke banke, dok je procena njegovog kolege Adrovića iz Raiffeisen banke bila da će, nakon neminovnog uvođenja virtuelnih bankarskih ekspozitura, doći do

gašenja "stvarnih", fizički postojećih, što bi dovelo do gubitka radnih mesta.

Veliko interesovanje vladalo je i za panel "Regionalni Benelux", gde se diskutovalo o mogućnosti udruživanja regionalnih kompanija i zajedničkog nastupa na globalnom tržištu. Miodrag Kostić, vlasnik MK Grupe, ponovio je da je ovakvo udruživanje neminovno ukoliko kompanije ne žele da ih "pojedaju" veliki igrači sa svetskog tržišta, te da bi se udruživanjem došlo do sinergije, pa "jedan plus jedan ne bi bilo dva, već tri". Za razliku od Kostića, Zvonimir Mršić, predsednik uprave Podravke izjavio je da danas ovakva spajanja nemaju smisla – do njih nije došlo kada je trebalo, pre nekoliko godina, a i udružene, ovdašnje regionalne kompanije opet bi bile premale za svetsko tržište. Po njegovim rečima, udruživanje ima smisla samo sa ciljem zajedničkog izlaska na treća tržišta. Vedrana Jelušić Kašić, iz hrvatske kancelarije Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), dodala je da su se stvari promenile hrvatskim ulaskom u EU, te da bi za stvaranje "regionalnog Beneluksa" trebalo da i ostale zemlje što pre uđu u Evropsku uniju.

Na panelu "Yesterday's Papers", urednici štampanih medija razgovarali su o trenutnom stanju novina u regionu, naročito poslovnih medija. Zajednički zaključak Miodraga Šajatovića, glavnog urednika

poslovnog magazina "Lider", i Viktora Vrešnika, glavnog urednika "Jutarnjeg lista", bio je da poslovni mediji nisu uspeli da edukuju svoje čitaoce – a to se, po njihovim rečima, vidi i po tome kakvu vlast ti čitaoci biraju. Ser Džefri Oven, nekadašnji glavni urednik "Fajnenšel tajmsa", rekao je da su neki problemi poslovnih medija isti svuda u svetu (uspon onlajn i pad štampanih medija), ali da su neki tipični za regiju Jugoistočne Evrope – pre svega nedovoljna edukacija novinara, odlazak dobrih novinara u druge sektore i raširena korupcija.

Najzad, sudbinom štampanih medija bavio se i panel "Povratak otprintanih!". Uprkos sugestivnom nazivu i diskutantima (predsednik uprave Europa Digital Tomislav Wruss, zamenik izvršnog direktora grupe za digitalne medije Ringier Axel Springer media Srbija Jovan Protić, direktor za Hrvatsku Styria Media International AG Boris Trupčević i izvršna direktorka Media Print Makedonija Jana Stanislavljeva), koji su iz svog ugla govorili kako su štampani mediji daleko od izumiranja, najrečitije je o krizi štampe govorila – publika. Na poziv moderatora, prisutni su "glasali" dizanjem ruke: ko je tog Jutra kupio neki štampani medij, ko je uspeo da prelista neke novine, a ko je vesti čitao na internetu – najmanje je bilo onih prvih, najviše je bilo čitalaca digitalnih medija.

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec